

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 10.septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov

Predkladateľ: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

Aktuálne nie je možné vypočítať náklady poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a ani odhadnúť zmenu nákladov, ktoré bude táto legislatívna zmena pre tieto subjekty predstavovať, nakoľko nie sú k dispozícii potrebné dáta (pričom tieto neboli k dispozícii ani pri príprave predchádzajúceho opatrenia), ale je možné predpokladať priaznivé vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré nastanú zvýšením flexibility pri počítaní minimálneho personálneho zabezpečenia, optimalizáciou počtu ordinačných hodín voči skutočným potrebám pacientov (všetci pacienti nemusia byť prítomní v stacionári po celý deň, ako tomu bolo v minulosti, ale otvára sa priestor aj pre nové výkony, napr. dištančného charakteru) a zredukovaním množstva potrebných odborníkov s príslušným najvyšším vzdelaním v odbore (napríklad špecializáciou alebo certifikátom v certifikovanej pracovnej činnosti).

Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) v súčasnosti nie sú dostupné informácie o personálnom zabezpečení a materiálno-technickom vybavení poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v stacionároch. Materiálno-technické zabezpečenie (ďalej len „MTZ“) mohlo byť v zmysle výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 44/2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno - technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov už v minulosti zdieľané s ústavnou zdravotnou starostlivosťou, a tak ho nebolo možné osobitne vyčíslit'. Táto možnosť ostáva zachovaná aj v aktuálnom navrhovanom opatrení. Predpokladá sa, že pre existujúce zariadenia nenastane žiadna zmena v MTZ, a pre nové zariadenia sa podmienky taktiež výrazne nemenia. Personálne zabezpečenie v zdravotníckych zariadeniach nebolo na základe informácií od zdravotných poisťovní, od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a odbornej spoločnosti nikdy dostatočne merané a kontrolované. Z tohto dôvodu MZ SR eviduje potrebu vykonať revíziu v zdravotníckych zariadeniach, ktorú však vzhľadom na pandémiu ochorenia Covid - 19 nebolo možné zrealizovať. Podľa informácií od Všeobecnej zdravotnej poisťovne a od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, mala byť v niektorých zdravotníckych zariadeniach vykonaná parciálna kontrola personálneho zabezpečenia v druhom kvartáli roku 2022, avšak do dnešného dňa neboli výsledky tejto kontroly skompletizované a komunikované MZ SR. MZ SR predpokladá, že viacerí poskytovatelia zdravotnej starostlivosti nespĺňali minimálny štandard stanovený posledným platným a účinným znením výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 44/2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno - technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení (ktorý platí od

roku 2021 a stanovuje prechodné obdobie na splnenie požiadaviek na MTZ a personálne zabezpečenie psychiatrických stacionárov do 30.6.2022) vzhľadom na mimoriadne nízke platby od zdravotných poisťovní, ktoré hradia za celodenný terapeutický program jedného pacienta len cca 15-16,- EUR. Na základe informácií od Asociácie psychiatrických stacionárov, mnohí poskytovatelia zdravotnej starostlivosti realizovali program prostredníctvom odborníkov, ktorí mali pracovné úväzky v iných zdravotníckych (najčastejšie ústavných) zariadeniach, podľa toho, ako sa im podarilo personál zabezpečiť, a to z dôvodu, že stacionár považovali za natoľko vitálnu súčasť poskytovania zdravotnej starostlivosti, že ich boli ochotní dotovať, aby ich zrušením nenastal kolaps v poskytovaní ústavnej zdravotnej starostlivosti. Na základe informácií od Asociácie psychiatrických stacionárov možno predpokladať, že pri personálnom normatíve 7-9 FTE, pri platbe 15-16,- EUR a počte stacionárnych miest 20-30, bola strata stacionárov enormná a keby splnili požadované minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie v zmysle posledného platného a účinného znenia výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 44/2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno - technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení by táto strata mohla dosahovať aj viac ako 100,000,- EUR ročne. Z tohto dôvodu terapeutické programy v stacionároch vykonávali odborníci zamestnaní v tom čase na iných úsekoch u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a pre stacionár boli vykazovaní len niektorí.

Aktuálne navrhované opatrenie stanovuje požiadavku na personálne zabezpečenie stacionárov v počte minimálne 4 FTE na 20 stacionárnych miest, čo by pri očakávanej novej platbe od zdravotných poisťovní v sume 60,- EUR za miesto/deň (v zmysle údajov z Plánu obnovy a odolnosti, Komponent 12 a predbežných dohôd s vykonávateľmi verejného zdravotného poistenia) mohlo viesť k tomu, že sa ekonomické výsledky stacionárov dostanú do čiernych čísel, samozrejme za predpokladu, že naozaj dôjde k proklamovanému navýšeniu platieb zdravotných poisťovní. Aktuálne navrhované opatrenie prináša viaceré benefity pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri zabezpečovaní potrebného personálu – umožňuje rôzne kombinácie odborníkov, podľa skutočnej potreby a aj ich dostupnosti na trhu. Taktiež vytvára priestor pre vzdelávanie nových odborníkov, pričom aj odborníci, ktorí sa aktuálne vzdelávajú, resp. sú v príprave (napr. špecializačnom štúdiu, cirkulujúci študenti pred atestáciou ap.) sa môžu počítať do personálneho zabezpečenia, čím môže u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti dochádzať k optimalizácii nákladov, avšak predovšetkým dôjde k odstráneniu neúmerne prísnych požiadaviek na kompletne vzdelaných špecialistov (napr. sestry s ošetrovateľstvom v psychiatrii), ktorých je v Slovenskej republike veľký nedostatok.

Pre vykonávateľov verejného zdravotného poistenia je zadefinovaný systém počítania personálneho zabezpečenia v stacionári v navrhovanom opatrení výhodný v tom, že je možné veľmi presne merať skutočný súčet rozsahu úväzkov v ordinačných hodinách, a zároveň minimálnu prítomnosť špecialistov, ktorí zaručujú stabilnú kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti. MZ SR predpokladá, že transparentný a obojstranne výhodný systém prinesie do podnikania prehľadnosť a bude motivovať poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, aby požiadavky na personálne zabezpečenie a MTZ v navrhovanom opatrení spĺňali. Počet subjektov v dotknutej kategórii je v súčasnosti 27.

Nový typ stacionára, tzv. komunitný typ, ktorý je súčasťou navrhovaného opatrenia otvára priestor pre variáciu v počte ordinačných hodín a v kombináciách prezenčnej, terénnej a dištančnej terapie. MZ SR predpokladá, že to môže priniesť výraznú optimalizáciu nákladov

pri lepšej produktivite najmä pre vykonávateľov verejného poistenia, nakoľko pacienti budú mať plnohodnotné prípadové vedenie, ale nebudú prítomní v zariadení výlučne pobytovou formou.

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov v prepočte na podnikateľské prostredie, Vyhodnotenie pravidla 1in2out

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP		Zníženie nákladov v € na PP	
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0		0	
<i>B. Iné poplatky</i>	0		0	
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	35 566		0	
<i>D. Administratívne náklady</i>	0		47 624	
<i>Spolu = A+B+C+D</i>	35 566		47 624	
<i>Z toho</i>				
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	0		0	
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0		0	

VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN		OUT	
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	35 566		47 624	

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SR/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov spolu	Počet subjektov MSP	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	PSYCHIATRICKÝ STACIONÁR PRE DOSPELÝCH - Personálne zabezpečenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. D	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	10	276	Out (znižuje náklady)
2	PSYCHIATRICKÝ STACIONÁR PRE DOSPELÝCH - Materiálno - technické vybavenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. D	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	1 317	35 566	In (zvyšuje náklady)
3	PSYCHIATRICKÝ STACIONÁR PRE DETI - Personálne zabezpečenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. E	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	10	276	Out (znižuje náklady)
4	PSYCHIATRICKÝ STACIONÁR PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY - Personálne zabezpečenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. F	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	10	276	Out (znižuje náklady)

5	PSYCHIATRICKÝ STACIONÁR PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA - Personálne zabezpečenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. F	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	10	276	Out (znižuje náklady)
6	AMBULANCIA LIEČEBNEJ PEDAGOGIKY - Personálne zabezpečenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel 3 písm. G	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	10	-	10	102	Out (znižuje náklady)
7	AMBULANCIA LIEČEBNEJ PEDAGOGIKY - Materiálno - technické vybavenie	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel I. časť I. písm. P	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	10	-	0	0	Out (znižuje náklady)
8	Skrátenie ordinančných hodín z 8 hod. na 6 hod.	výnos MZ SR z 10. 9. 2008 č. 09812/2008-OL	príloha č. 1 oddiel I. časť I. písm. P	SK	-	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	27	-	1 719	46 416	Out (znižuje náklady)

Administratívne náklady 10080 vyrátané z 2 hod ušetrenej prevádzky to je 120 min. 84 dní do konca roka

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

O príprave návrhu opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 09812/2008-OL z 10. septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálo-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov boli podnikateľské subjekty v rámci verejnosti informované prostredníctvom predbežnej informácie, ktorá bola zverejnená v informačnom systéme verejnej správy Slov – Lex (PI/2022/113),

Predbežná informácia bola zverejnená od 17. 05. 2022 do 23. 05. 2022.

Verejnosť mala možnosť zasielať návrhy a podnety k príprave návrhu opatrenia a podávať pripomienky.

K predmetnej predbežnej neboli uplatnené pripomienky ani iné vyjadrenia.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Na Slovensku je poddimenzovaná denná forma psychiatrickej starostlivosti, ktorá sa nachádza medzi ústavnou a ambulantnou formou. Absencia týchto komunitných služieb sťažuje systematickú zdravotno-sociálnu rehabilitáciu po prepustení z nemocnice a prispieva k rozvinutiu akútnych stavov. Tie často vedú k opakovaným hospitalizáciám a opätovnému preťažovaniu ústavnej a urgentnej starostlivosti. V spojení s nedostatkom psychiatrických ambulancií a psychológov s klinickým vzdelaním na Slovensku spôsobuje nadužívanie ústavnej starostlivosti a farmakoliečby namiesto iných foriem terapií.

Psychiatrické stacionáre (ďalej len „PS“) na Slovensku sú neoddeliteľnou a nenahradiiteľnou súčasťou psychiatrickej starostlivosti v kontexte modernej európskej koncepcie. Ich sieť sme na Slovensku začali budovať v súlade s najnovšími trendami ešte v 80. rokoch 20. storočia. Okrem toho, že sa ju nepodarilo suficientne dobudovať, aktuálna situácia je natoľko kritická, že **hrozí zánik tejto jedinej funkčnej zložky medzi ústavnou a klasickou ambulantnou psychiatrickou starostlivosťou, teda jej fungujúcej časti**. V rámci koncepcie revitalizácie je nevyhnutné **nastaviť financovanie stacionárov** tak, aby bolo možné dosiahnuť aspoň vyrovnaný hospodársky výsledok pri dodržaní minimálnych požiadaviek na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie a postupne **doplniť sieť stacionárov v súlade s princípom dostupnosti**.

Prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorým je stacionár, spolu s ustanoveniami o vydávaní povolení na jeho prevádzku, ustanoveniami o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v psychiatrickom stacionári vymedzuje zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Samotné zriadenie a prevádzku PS podľa jednotných kritérií upravuje **„Metodický pokyn na zriadenie a prevádzku PS“**, zverejnený vo vestníku MZ SR, Čiastka 9 - 16, zo dňa 1. marca 2006, ročník 54, normatívna časť č. 27, ktorý obsahuje charakteristiku, zriaďovanie, náplň aj prepojenie na ostatnú psychiatrickú sieť. Podkladový materiál k pokynu vypracovalo v r. 2003 Občianske združenie: Združenie DPS na Slovensku (ďalej len „ZDPSS“).

Existujúce psychiatrické stacionáre (ďalej len „PS“) sú odbornou spoločnosťou považované za vhodný typ poloústavnej/polostacionárnej starostlivosti, v ktorých sa pacienti zdržiavajú od 8.00-16.00 hod. a poskytujú sa im psychoterapeutická starostlivosť. Na Slovensku už v roku 2002 fungovalo celkom 15 DPS s regionálnou pôsobnosťou, z toho: 13 pre dospelých a 2 pre detskú a adolescentnú populáciu. DPS boli založené v rozmedzí rokov 1967 až 2002, pričom väčšina z nich vznikla po roku 1990 (11 DPS), v rámci rozvoja komunitnej psychiatrie a na podklade Reformy psychiatrickej starostlivosti v SR. V roku 2017 bolo v DPS odliečených a vykázaných cca 54 000 miestodní (z toho 34 494 vypočítané presne podľa údajov z 11 DPS, ostatné ako priemerný odhad podľa počtu miest v DPS). Ročne sa v jednom DPS podľa jeho veľkosti odlieči 70-150 pacientov. V súčasnosti sa v priemere v DPS s počtom miest 10-12 vykáže ročne 1 000-1 500 miestodní, v DPS s 15 miestami 2 000-2 400 miestodní, a v DPS s 30 miestami 5 200-6 600 miestodní. Tieto údaje ale nezodpovedajú vyhláškou stanoveným limitom, ani potrebám pacientov, ale sú skreslené finančnými limitmi od ZP, ktoré nerešpektujú ani právo pacienta absolvovať liečbu v trvaní ustanovenom metodickým pokynom. Vývoj psychických porúch na Slovensku jednoznačne ukazuje na nárast v populácii. *Za posledných 10 rokov od r. 2007 vzrástol počet ambulantných vyšetrení o 6,7 % (cca 400 tisíc vyšetrení) a počet prvých vyšetrení o 14,4 %*. Najčastejším dôvodom na ambulantnú liečbu sú dlhodobé konzistentne *afektívne poruchy a neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy*, pričom spolu tvoria viac ako polovicu vyšetrených

pacientov (55 %). Práve tieto poruchy sú jedny z najčastejších porúch liečených v DPS, kde prebieha komplexná liečba spojením farmakoterapie a intenzívnej psychoterapie v dostatočnom časovom priestore. Pacienti so schizofréniou a príbuznými psychotickými poruchami sú kandidáti do DPS. Jedná sa o celoživotné ochorenia, ktoré tvoria každoročne cca 20 % hospitalizovaných pacientov (celkový počet hospitalizácií je cca 43 500 ročne). Doliečovanie akútnych relapsov po hospitalizácii (čo o. i. skraca dobu hospitalizácie), práca na dosiahnutí náhľadu a zlepšenia compliance, ďalšia redukcia pozitívnej a negatívnej symptomatiky sú nezastupiteľnou funkciou stacionárov.

Podľa údajov z Plánu obnovy a odolnosti (ďalej len „POO“), Komponent 12 fungoval v roku 2020 na Slovensku 15 PS a podľa prieskumu a údajov z Asociácie PS z roku 2022 (Máj) ich je celkovo 23, avšak všetky sú vysoko podfinancované. Služba je preplácaná zo zdravotného poistenia a zdravotná poisťovňa (ďalej len „ZP“) poskytovateľovi zaplatí 15 € na deň/pacient, tzv. miestodeň, hoci náklady predstavujú min. 40 – 50 € na deň (výpočet z roku 2017). Aj z dôvodu nedostatku financií sú PS nedostatočne personálne zabezpečené, v priemere 3 Full-Time Equivalency (plný úväzok ekvivalencie), (ďalej len „FTE“), podľa dát Národného centra zdravotníckych informácií (ďalej len „NCZI“) z roku 2018. Finančná nedostatočnosť je hlavnou príčinou toho, že nové zariadenia nevznikajú a úplne absentujú PS pre deti a adolescentov.

Financovanie

Tabuľka 1 Platby od ZP

Aktuálne platby od ZP pre PS		
VŠZP	12,20 – 16,00 €	deň/pacient - miesto deň
Dôvera	14,00 – 15,00 €	deň/pacient - miesto deň
Union	14,00 – 15,00 €	deň/pacient - miesto deň

Tabuľka 2 Platby od VŠZP

Aktuálne platby od ZP VŠZP		
Rok 2019	20 zazmluvnených stacionárov	691 693 € úhrada
Rok 2020	20 zazmluvnených stacionárov	494 244 € úhrada
Rok 2021 – 01 - 06	21 zazmluvnených stacionárov	256 064 € úhrada

Tabuľka 3 Platby od Dôvery

Aktuálne platby od ZP Dôvera		
Rok 2019	22 zazmluvnených stacionárov	227 827 € úhrada
Rok 2020	22 zazmluvnených stacionárov	162 958 € úhrada
Rok 2021 – 01 - 06	23 zazmluvnených stacionárov	61 672 € úhrada

Tabuľka 4 Platby od Unionu

Aktuálne platby od ZP Union		
Rok 2019	13 zazmluvnených stacionárov	17 543,41 € úhrada
Rok 2020	17 zazmluvnených stacionárov	76 275,29 € úhrada
Rok 2021 – 01 - 06	17 zazmluvnených stacionárov	66 776,24 € úhrada

Príklad financovania konkrétneho psychiatrického stacionára

Región 100 tis. obyvateľov/kapacita 30 miest

Tabuľka 5 Úväzky pracovníkov v PS

Úväzky pracovníkov v PS							
Lekár	1,6	Sestra	2	Fyzioterapeut, psychológ	1	THP	0,2
Normatív osôb podľa výnosu							
Lekár	2	Sestra	4	Fyzioterapeut, psychológ	3	THP	0,2

Tabuľka 6 Hospodársky výsledok PS za rok 2021

Hospodársky výsledok z konkrétneho PS za rok 2021	
Vykázané	5 018 miesto dní
Náklady	86 247,52 €
Výnosy	64 179,92 €
Strata	-22 067,80 €
Náklady na mzdy a odvody	162 865,68 €
Náklady spolu	193 335,39 €
Hospodársky výsledok	-129 155,47 €

Kalkulácie z existujúcich stacionárov za rok 2017

1.model PS pre región 150 tis. obyvateľov, 30 miest

Tabuľka 7 Personálny normatív 1. model PS

Katégoria zamestnancov	Úväzky podľa zákona	Úväzky podľa reality v PS XY
Lekár	2,0	1,6
Sestra, zdravotnícky asistent	4,0	2,0
Psychológ, fyzioterapeut	3,0	1,0
Pomocnica		0,2

Hospodársky výsledok za r.2017:	Vykázaných	5 018 miestodní
	Výnosy	64 179,92 €
	Náklady	86 247,52 €

Hospodársky výsledok pri nedodržaní personálnych požiadaviek: **-22 067,80 €**. Po prerátaní s dodržaním zákonom stanovených personálnych požiadaviek (náklady na mzdy a odvody 162 865,68 €, náklady spolu 193 335,39 €) činí hospodársky výsledok stratu: **-129 155,47 €** (bez zahrnutia ostatných režijných nákladov, napr. prenájom miestností, vodné stočné, opravy, údržba...atď.). Na dosiahnutie vyrovnaného hospodárskeho výsledku v tomto PS pri dodržaní minimálnych personálnych požiadaviek a zarátaní ostatných nákladov bola vypočítaná (na rok 2018) potrebná platba za miestodeň 38.52 €, ak by ZP preplatila všetkých 5 018 vykázaných miestodní. Ak by sa jednalo o PS, kde by boli zahrnuté aj platby za nájom, bola by potrebná platba minimálne 40 € za miestodeň.

Aktuálne platby od ZP pre konkrétny PS XY:

VŠZP	13,88 €/miestodeň
Dôvera	14,00 €/miestodeň
Union	14,50 €/miestodeň

ostatné psychiatrické stacionáre v SR

od 11,22 € do 12,22 €
od 14,00 € do 14,70 €
od 13,28 € do 15,14 €

Všetky stacionáre v SR sú limitované buď počtom miestodní, ktoré môže mesačne vykázat, alebo celkovou sumou za mesiac, alebo počtom dní na pacienta (parameter v súlade s vestníkom MZ SR).

2. model PS pre región 50 - 70 tis. obyvateľov, 10 -15 denných miest

Tabuľka 8 Personálny normatív 2. model PS

Katégoria zamestnancov	Úväzky podľa zákona	Úväzky podľa reality v PS XY
Lekár	1,0	0,9
Sestra, zdravotnícky asistent	2,0	1,0
Psychológ, fyzioterapeut	1,5	1,0

Reálne sa na programe DPS podieľa primárka odd., 1 lekár, 1 sestra, 1 zdravotný asistent a 4 psychológovia na čiastočné úväzky.

Hospodársky výsledok za r.2017:	Vykázaných	2 352 miestodní
	Výnosy	24 589,92 €
	Náklady	33 372,42 €

Hospodársky výsledok pri nedodržaní personálnych požiadaviek: **-8 802,50 €**. Po prerátaní s dodržaním zákonom stanovených personálnych požiadaviek by boli náklady 86 380,26 € a hospodársky výsledok vykázal stratu: **-61 790,34 €**. Platba od ZP by mala byť 36,72 €/deň, aby pokryla len základné personálne požiadavky a výdaje na energie pri preplatení všetkých vykázaných miestodní. Po zarátaní nájmu a ostatných nákladov by platba od ZP mala byť minimálne v výške 40 € za miestodeň.

Uvedené kalkulácie sú vyrátane z plne využitých dlhodobu fungujúcich PS. Záverom môžeme konštatovať, že sieť v súčasnosti fungujúcich DPS je nevyhnutné zachovať navýšením platieb na sumu minimálne 40 € za miestodeň.

Navrhujeme stanoviť ročný limit na pacienta 60 miestodní, pre pacientov s chronickými psychotickými poruchami 90 miestodní.

Tabuľka 9 Ročné mzdové náklady v PS

Ročné náklady na mzdy a odvody za zamestnávateľa (CCP) pre požadované kategórie PS s 20 miestami					
Kategória	počet	jednotková základná mzda za mesiac v €	základná mzda za mesiac v €	rok 2019	odvod za zamest. 34,95 % (CCP)
lekár so špecializáciou	1,0	2 195	2 195	26 340	35 545,83
sestra so špecializáciou	2,0	1 012 x 2	2 024	24 288	32 776,66
psychológ	1,5	1 260 + 630	1 890	22 680	30 606,66
Celkom	4,5		6 109	73 308	98 929,15

Dáta z NCZI

Tabuľka 10 Dáta o PS z NCZI za rok 2021

Zariadenie	Dg.	Počet ZZ	Počet pacientov	Ø Vek	Počet záznamov	Úhrada ZP v €
Stacionár nemoc. pre obvinených	F10 - F19	4	255	36,3	18230	281 258,03
	F60 - F69	1	37	37,0	2719	42 600,44
Stacionár pre deti	F30 - F39	1	9	14,2	35	503,22
	F40 - F48	1	14	14,6	88	1 267,54
	F50 - F59	1	1	14,0	12	170,00
	F70 - F79	1	2	12,0	3	43,00
	F80 - F89	2	58	9,7	891	12 611,26
	F90 - F98	2	73	12,4	634	8 856,50
	F00 - F09	13	80	61,2	2919	38 541,76
Stacionár pre dospelých	F10 - F19	10	115	47,4	1232	19 256,26
	F20 - F29	18	380	43,3	9519	143 367,21
	F30 - F39	18	318	49,3	9422	136 788,86
	F40 - F48	17	186	43,6	5945	84 093,13
	F50 - F59	3	4	47,8	41	819,04
	F60 - F69	11	55	45,5	980	13 694,16
	F70 - F79	6	29	44,0	470	6 181,74
	F80 - F89	3	4	22,8	136	1 817,50
	F90 - F98	2	2	20,0	121	1 575,55
	Podозrenie COVID-19	2	18	39,8	39	484,54

Predloženým materiálom sa splnia kritériá na zriaďovanie a prevádzku psychiatrických stacionárov podľa Metodického pokynu na zriadenie a prevádzku PS, vydaného MZ SR a zverejneného vo Vestníku MZ SR, čiastka 9 – 16, 1. marca 2006, ročník 54, normatívna časť 27. *Pre región štandardnej psychiatrickej starostlivosti so 150 tis. obyvateľmi sa podľa pokynu MZ SR odporúča PS do 30 miest so špecializovanou ambulanciou pre PS. Pre regióny s menším počtom obyvateľov v súlade s princípom dostupnosti sa odporúča PS s pomerným počtom denných miest (napr. pre región s 50 - 60 tis. obyvateľmi sa odporúča 10 - 15 miest). Dostupnosť je zadefinovaná do 25 km od miesta bydliska a do 1 hod. cesty verejným dopravným prostriedkom.*

Financovanie: podmienkou zriadenia a doplnenia siete psychiatrických stacionárov na regionálnom princípe podľa druhu v SR je možné za predpokladu navýšenia platby za miestodeň, aby sa dosiahla úroveň vyrovnaného hospodárenia pri dodržaní personálneho zabezpečenia a materiálno-technického vybavenia podľa osobitných predpisov.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje   nemení   znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Predkladaným návrhom sa znižujú mzdové náklady a minimálne personálne vybavenie psychiatrických stacionárov, čo nemá negatívny vplyv na počet odliečených pacientov v psychiatrických stacionároch, pričom dochádza k zvýšeniu produktivity.

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje   nemení   znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

Metodický postup pre analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny ročných nákladov v prepočte na podnikateľské prostredie, Vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Predkladateľ: **tabuľka č. 1** sa vyplňa na základe detailných informácií uvedených v tabuľke č. 2 a v doplňujúcich informáciách k nej.

*Na vyplňanie použite **Kalkulačku nákladov**, ktorá vyplnenie tejto tabuľky automatizuje. Samotná kalkulačka obsahuje vysvetlivky aj návod na vyplňanie. Identickou tabuľkou z kalkulačky následne nahradíte tabuľku č. 1.*

Pokyny k jednotlivým stĺpcom tabuľky č. 1:

Priame finančné náklady sa rozdeľujú na A. a B. z dôvodu, že na zmeny v regulácii výšky daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality sa neuplatňuje mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Na iné poplatky sa pravidlo uplatňuje, preto sú uvedené osobitne.

A: Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia ich výšku. Pod negatívnymi externalitami sa myslí prenos nákladov produkcie či spotreby na iné subjekty, napríklad poškodenia, zníženia hodnoty, znehodnotenia či znečistenia. Medzi takéto poplatky patria napríklad tie, ktorých cieľom je znižovať emisie skleníkových plynov, emisie iných znečisťujúcich látok alebo chrániť obmedzené prírodné zdroje.

Použite najmä údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (tabuľka č. 3). Zmeny v administratívnej náročnosti plnenia povinností spojené s daňami, odvodmi, clami a poplatkami sa kvantifikujú v rámci „D. Administratívne náklady“. Ide o **ročný vplyv** na PP v eurách. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

B: Iné poplatky (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú/rušia či menia výšku iných poplatkov. Nápomocné môžu byť údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (tabuľka č. 3). Ide o ročný vplyv na PP v eurách. Dôležité je kvantifikovať aj poplatky, ktoré do rozpočtu verejnej správy nevstupujú. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

Medzi poplatky patria napríklad: poplatok za vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, poplatok za žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia, úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať, poplatky organizáciám kolektívnej správy, napríklad SOZA alebo iné správne/súdne poplatky. Medzi poplatky nepatria pokuty.

C: Nepriame finančné náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú rušia či menia výšku nepriamych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. V prípade objektívnej nedostupnosti požadovaného údajá použite expertný odhad.

Nepriame finančné náklady – sú náklady, ktoré musí podnikateľ vynaložiť na účely zabezpečenia súladu výrobu, služieb, interných procesov, vybavenia prevádzky s požiadavkami regulácie (napr. náklady spojené so zabezpečením ochranných pracovných odevov, náklady na zabezpečenie pitného režimu, náklady na vybavenie prevádzky elektronickou registračnou pokladňou, náklady na školenie, na získanie potrebných vedomostí nevyhnutných na dosiahnutie určitého diplomu alebo osvedčenia a iné). Patria sem aj, príplatky k mzde, príspevky zamestnancom, cestovné náhrady, stravné a pod.

D. Administratívne náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia výšku administratívnych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Pri kvantifikácii administratívnych nákladov je možné použiť štandardizovanú časovú náročnosť pre typické administratívne povinnosti (uvedenú v tabuľke na str. 10), alebo je možné použiť expertný odhad.

Administratívne náklady – Ide o nákladové vyjadrenie času, ktorý strávi podnikateľ resp. jeho zamestnanci realizáciou konkrétnych činností v súvislosti s dodržiavaním regulačných povinností resp. pri plnení informačnej povinnosti. Patria sem aj administratívne náklady súvisiace so samotným oboznámením sa s novou reguláciou a jej implementáciou.

Spolu A+B+C+D: spočítajú sa všetky vplyvy (A+B+C+D). Tento súčet vyjadruje aký celkový pozitívny vplyv a aký celkový negatívny vplyv má regulácia na náklady PP.

E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky (MSP): vypočítajú sa náklady tých ustanovení predkladaného právneho predpisu, ktoré majú vplyv na MSP resp. aj na MSP. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur.

F. Úplná harmonizácia práva EÚ: spočítajú sa náklady tých ustanovení predkladaného právneho predpisu, ktoré vyplývajú z legislatívy EÚ, od ktorej sa nemožno odkloniť a ktorú ani nie je možné upraviť inak (z Tabuľky č. 2 – Pôvod regulácie: EÚ úplná harm.). Neuvádzajú sa sem vplyvy na náklady, ktoré vychádzajú z harmonizácie s právom EÚ s možnosťou voľby (tie nemajú výnimku z mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov). Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F: vypočítajú sa náklady, ktoré vstupujú do mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov. Ide o súčet iných poplatkov, nepriamych finančných nákladov a administratívnych nákladov, oslobodený od výšky nákladov,

vyplývajúcich z úplnej harmonizácie s právom EÚ. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Predkladateľ vloží **tabuľku č. 2**, ktorú mu vygeneruje *Kalkulačka nákladov*:

Pokyny k jednotlivým stĺpcom tabuľky č. 2:

Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP: v tomto stĺpci predkladateľ uvedie stručne a výstižne aj dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP. Predkladateľ nekopíruje paragrafové znenie regulácie! *Napríklad: zníženie frekvencie povinných kontrol strojov z ročnej na dvojročnú.*

Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.): predkladateľ uvedie číslo právneho predpisu, v ktorom je upravená predmetná regulácia, čo slúži pre exaktnú identifikáciu zdroja právnej úpravy, zvlášť v prípadoch, kedy materiál upravuje dva a viac právnych predpisov. *Napríklad: zákon č. 311/2001 Z. z.*

Lokalizácia (§, ods.): predkladateľ uvedie, ktorý paragraf, odsek, písmeno a bod upravuje zmenu predmetnej regulácie. *Napríklad: § 15 ods. 2 písm. b).*

Pôvod regulácie: predkladateľ vyberie jednu z možností pôvodu regulácie: SK; EÚ úplná harm.; EÚ harm. s možnosťou voľby. Regulácie s pôvodom „SK“ sú domáce iniciatívne regulácie. Pôvod „EÚ úplná harmonizácia“ majú tie ustanovenia, ktoré sú transpozíciou práva EÚ, pri ktorých nie je možná voľba ani odklon od znenia práva EÚ. *Napríklad: presné znenie predzmluvnej informácie, ktorú musia obsahovať všeobecné obchodné podmienky.* Pôvod „EÚ harmonizácia s možnosťou voľby“ majú tie ustanovenia, ktoré sú transpozíciou alebo implementáciou práva EÚ, ktoré má úroveň minimálnej harmonizácie alebo ide o transpozíciu alebo implementáciu s možnosťou voľby. *Napríklad: Povinnosť mať systém ochrany pre prípad úpadku, avšak samotný mechanizmus, fungovanie sú na voľbe členského štátu.*

Účinnosť regulácie: predkladateľ uvedie dátum/dátumy účinnosti resp. navrhovanej účinnosti regulácie (obzvlášť dôležité v prípade, ak právny predpis obsahuje ustanovenia s rôznymi dátumami účinnosti). *Napríklad: 1.7.2022.*

Kategória dotknutých subjektov: predkladateľ definuje kategóriu dotknutých subjektov, ktoré budú ovplyvnené predkladanou reguláciou. *Napríklad: ubytovacie zariadenia, autoškoly a pod. alebo všetky podniky.* V prípade, ak sa návrh týka celého podnikateľského prostredia, predkladateľ uvedie "všetky kategórie".

Počet subjektov v dotknutej kategórii: predkladateľ uvedie počet dotknutých subjektov v posudzovanej kategórii. Ak má jedna regulácia rôzny vplyv na zmenu nákladov viacerých kategórií podnikov, tak pre každú takúto kategóriu je potrebné uviesť samostatný riadok. Tento údaj môže byť určený presne na základe evidencie zodpovedných útvarov za predchádzajúce obdobie, odhadom prostredníctvom údajov za predchádzajúce obdobie, prostredníctvom

štatistík podľa SK NACE klasifikácie, iných štatistík alebo expertným odhadom. Ak nie je možné definovať počet dotknutých subjektov, predkladateľ uvedie „N/A“. Ak sa týka všetkých kategórií, tak uvedie celkový počet dotknutých subjektov.

Počet subjektov MSP v dotknutej kategórii: ak má zmena regulácie vplyv aj na MPS, tak predkladateľ uvedie ich počet (kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur). Ak má vplyv na MSP, ale z objektívnych dôvodov nie je možné definovať počet dotknutých subjektov, ani vykonať expertný odhad, predkladateľ uvedie „N/A“.

Vplyv na 1 podnikateľa v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti výpočtu sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Vplyv na kategóriu subjektov v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Druh vplyvu IN (zvyšuje náklady) / **OUT** (znižuje náklady): vyberie sa druh vplyvu. *Napríklad: Zníženie príplatkov za prácu v sobotu bude mať druh vplyvu OUT, pretože znižuje náklady podnikateľom. Zavedenie nových povinností BOZP bude mať druh vplyvu IN, pretože zvyšuje náklady podnikateľom.*

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

V tejto časti uvedie predkladateľ doplňujúce informácie k tabuľke č. 2 a k údajom vyplneným v Kalkulačke nákladov tak, aby umožňoval skontrolovať spôsob a správnosť výpočtov. Predkladateľ osobitne uvedie aj jednotlivé zdroje dát, ktoré použil na výpočty. Pri odkazoch z internetu je potrebné uviesť konkrétnu podstránku, odkiaľ boli čerpané dáta, nielen kmeňovú adresu webu a zároveň aj dátum, kedy bola informácia z danej podstránky prebratá.

V prípade, ak predkladateľ nemá k dispozícii konkrétne dáta, pokúsi sa vykonať expertný odhad, pričom v tejto časti popíše, akým spôsobom a z akých informácií vychádzal pri expertnom odhade.

V prípade, ak vplyvy objektívne nie je možné kvantifikovať alebo vykonať expertný odhad a predkladateľ z tohto dôvodu uvedie v tabuľke znak „N/A“, tak ich v tejto časti aspoň čo najpresnejšie vysvetlí a uvedie dôvod, pre ktoré ich nebolo možné kvantifikovať, alebo vykonať expertný odhad.

Za objektívny dôvod je možné považovať skutočnosť, ak sa pre konkrétny údaj nevykonáva štatistické zisťovanie, resp. neexistuje žiadna iná forma sledovania alebo vykazovania, ktorá by mohla byť použitá pre tento účel.

Expertný odhad je možné vykonať na základe rôznych dát, napr. z dát z minulosti. Napríklad, ak je potrebný údaj typu „počet úkonov“ a predkladateľ nevie odhadnúť, koľko úkonov sa v budúcom období vykoná, mal by vykonať expertný odhad na základe údajov z minulosti (ideálne z posledného roka), ak je takýto údaj k dispozícii.

Metodika kvantifikácie vplyvov jednotlivých regulácií:

I. Rozdelenie materiálu na jednotlivé regulácie, ktoré menia náklady jednotlivých kategórií podnikateľských subjektov

Niektoré materiály obsahujú zmenu (resp. zavedenie či zrušenie) iba jednej regulácie, väčšina materiálov však mení viacero regulácií, ktoré majú vplyv na zmenu nákladov PP. V prvom kroku je preto potrebné materiál rozdeliť na jednotlivé regulácie.

Napríklad: Zmena Zákonníka práce môže obsahovať zmenu povinností zamestnávateľa v súvislosti so zabezpečením stravovania zamestnancov a tiež zmenu vo výške odstupného a zmenu v mzdovom zvýhodnení za prácu v sobotu.

Následne je potrebné určiť, na ktoré kategórie dotknutých podnikateľských subjektov sa jednotlivé regulácie vzťahujú.

Napríklad: Zmena zákona o sociálnych službách zavádza povinnú bezbariérovosť budov, v ktorých sídlia zariadenia poskytujúce iba konkrétne sociálne služby, nie všetky, napr. zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

II. Identifikovanie typov nákladov, ktoré mení regulácia

Niektoré regulácie menia len jeden typ nákladov, iné viacero. Dôležité je preto zmenu regulácie rozložiť na menšie nákladové položky podľa typov nákladov (Priame finančné náklady – osobitne dane, odvody, clá, a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (A) a osobitne Iné poplatky (B), Nepriame finančné náklady (C), Administratívne náklady (D).

Napríklad: Rozšírenie povinností pri protipožiarnej ochrane stavby môže obsahovať kúpu hasiacich prístrojov (nepriame finančné náklady), čas (a tým aj náklady na mzdy) vlastných zamestnancov potrebný na ich obstaranie a montáž (administratívne náklady).

III. Výpočet jednotlivých typov nákladov regulácie

Náklady na 1 podnikateľa

V prípade priamych finančných nákladov (odvody, dane, clá, poplatky) ide o ročný vplyv, z tohto dôvodu sa výška nákladov nenásobí frekvenciou. V nasledujúcom texte nie sú poplatky rozdelené na tie, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality a na iné poplatky z toho dôvodu, že sa kvantifikujú rovnako. Na stanovenie výšky týchto nákladov je potrebné použiť údaje z Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, kde je povinnosť ich kvantifikovať ak prichádza k ich zmene. V prípade poplatkov je navyše potrebné doplniť aj kvantifikáciu tých, ktoré sa menia a zároveň nie sú príjmom rozpočtu verejnej správy (napr. zo zákona povinné poplatky komorám, asociáciám a pod.).

Priame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené podľa vzorca:

Priame finančné náklady (dane, odvody, clá, poplatky) - ročný vplyv

Počet dotknutých subjektov

Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa} \times \text{Frekvencia}$$

Administratívne náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Čas}^{**} \times \text{Tarifa}^{***} \times \text{Frekvencia}$$

* Pokyny k vyplneniu frekvencie plnenia povinnosti sú uvedené na str. 8

** Pokyny k vyplneniu časovej náročnosti sú uvedené na str. 9

*** Tarifa – pre zjednodušenie výpočtov vychádza z priemernej ceny práce, ktorá je uvedená v Kalkulačke nákladov (priemerná mzda + odvody zamestnávateľa).

Celkové náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Priame finančné náklady (dane, odvody, clá, poplatky) na jedného podnikateľa – ročný vplyv} + \text{Nepriame finančné náklady na jedného podnikateľa} + \text{Administratívne náklady na jedného podnikateľa}$$

Náklady na celé podnikateľské prostredie

Priame a nepriame finančné náklady na celé PP sú vyčíslené na základe vzorca:

Administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Čas} \times \text{Tarifa} \times \text{Frekvencia} \times \text{Počet dotknutých subjektov}$$

Celkové náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Priame finančné náklady (dane, odvody, clá, poplatky) – ročný vplyv} + \text{Nepriame finančné náklady na celé podnikateľské prostredie} + \text{Administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie}$$

Stanovenie frekvencie plnenia povinnosti sa určí pomocou nasledovných koeficientov:

Východiskom, ktorým je stanovovaná frekvencia plnenia povinnosti, je obdobie 1 roka. Povinnosti môžu byť plnené pravidelne na ročnej báze, polročne, kvartálne, raz za niekoľko rokov, prípadne jednorazovo (napr. povinnosti v súvislosti so vznikom a ukončením podnikania) alebo nepravidelne (v prípade zriedkavého výskytu určitej udalosti, napr. vznik priemyselnej havárie). Koeficienty pre výpočet nákladov regulácie zodpovedajúce frekvencii plnenia sú uvedené v tabuľke. Koeficient „jednorazovo“ vychádza z dĺžky volebného obdobia (4 roky), v rámci ktorého je ambícia, aby vláda stihla odstrániť jednorazovú záťaž, ktorú vytvorí.

Tabuľka koeficientov frekvencie

Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie	Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie
1 – krát ročne	1	každé 2 roky	0,50
2 – krát ročne (polročne)	2	každé 3 roky	0,33
3 – krát ročne	3	každé 4 roky	0,25
4 – krát ročne (štvrtročne)	4	každých 5 rokov	0,20
Mesačne	12	nepravidelne/ jednorazovo	0,25

Stanovenie časovej náročnosti pri administratívnych nákladoch

Kalkulácia nákladov vychádza z metodiky štandardného nákladového modelu (SCM). Jej podstatou je rozklad regulácie a paragrafového znenia do súboru menších, ľahšie merateľných komponentov – jednotlivých regulácií, s následným nákladovým vyjadrením ich plnenia.

Pri priradovaní časovej náročnosti plnenia povinnosti je možné použiť dva základné prístupy:

a) Expertný odhad trvania povinnosti (v min.)

Odhad predkladateľa trvania povinnosti (v min.) Ak predkladateľ disponuje údajmi o trvaní povinnosti získanými na základe vlastných meraní alebo reprezentatívnym prieskumom medzi zainteresovanými subjektmi tieto údaje môže predkladateľ použiť pre výpočet nákladov regulácie. Rovnako postupuje ak identifikuje špecifické povinnosti, ku ktorým nie je možné priradiť žiadnu z vyššie uvedených typických informačných povinností. Predkladateľ je povinný zverejniť všetky vstupné údaje, ktoré využil pri odhade trvania povinnosti a pri kvantifikácii časovej náročnosti vychádza z porovnania budúceho stavu so súčasným stavom. V kvantifikácii je potrebné zohľadniť časové parametre (trvanie spracovaniam, čas potrebný na zaslanie), kvantitatívne parametre (výška poplatku, materiálne náklady na podanie) a kvalitatívne parametre (prínos alebo náklad zavedenia predpisu, ktoré nie je možné zohľadniť v iných kategóriách).“

b) Štandardná časová náročnosť povinnosti (min.)

Ak predkladateľ nevie odhadnúť trvanie administratívnej povinnosti presnejšie, tak si môže pomôcť výberom z 10 typických informačných povinností, ktorým sú priradené štandardizované časové náročnosti uvedené v tabuľke.

Tabuľka štandardných časových náročností typických informačných povinností podľa veľkosti podniku je uvedená v Kalkulačke vplyvov na PP, časti „Vysvetlivky ku kroku 1“.

Uvedené časové náročnosti budú zo strany Ministerstva hospodárstva SR v primeraných časových intervaloch aktualizované.“. Odôvodnenie: Pravidelná aktualizácia časových hodnôt zabezpečí exaktnejšiu kvantifikáciu nákladov na podnikateľské prostredie. Využívanie neaktuálnych hodnôt časovej náročnosti môže pri kvantifikácii vplyvu na celé podnikateľské prostredie vytvárať veľké rozdiely kvantifikované v eurách.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy **Záznam z konzultácií**, musí však obsahovať všetky požadované informácie.

Predkladateľ do tejto časti uvedie *tieto informácie*:

- či a akou formou sa k predkladanému materiálu konali konzultácie s podnikateľskými subjektmi
- link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené
- zdôvodnenie výberu formy, vrátane údajov o spôsobe oslovenia dotknutých subjektov
- trvanie konzultácií (od – do) a prípadné termín/y stretnutí
- zoznam konzultujúcich subjektov
- hlavné body konzultácií a ich závery
- zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov
- zoznam navrhnutých opatrení na zníženie nákladov regulácií na PP od konzultujúcich subjektov (uved'te konkrétne), ktoré neboli akceptované a dôvod ich neakceptovania.

Pre uskutočnenie konzultácií predkladateľ postupuje podľa bodu 5. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov ako aj podľa odporúčaní ku konzultáciám v časti III. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Konkurencieschopnosť

Predkladateľ na základe odpovedí na uvedené otázky vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na **konkurencieschopnosť** (zvyšuje, nemení, znižuje konkurencieschopnosť) a napíše zdôvodnenie obsahujúce zároveň aj odpovede na otázky uvedené v texte.

V princípe existujú tri možnosti, ako môžu regulácie ovplyvniť fungovanie podnikateľských subjektov na trhu:

- a) *stanovením resp. zmenou podmienok pre vstup na trh a začatie podnikania* – napríklad problém s otvorením prevádzkarne, vysoké vstupné náklady, náročné administratívne procedúry a pod.,
- b) *stanovením resp. zmenou podmienok pre správanie sa na trhu* – nové povinnosti a požiadavky pre existujúcich podnikateľov môžu znamenať obmedzenie rozsahu podnikania pre podnikateľské subjekty, čo im môže spôsobiť ťažkosti pri profilovaní sa na trhu alebo až stratu istého segmentu trhu,
- c) *stanovením resp. zmenou podmienok, ktoré vedú k zmenám v štruktúre trhu* – spravidla ide o také opatrenia, ktoré postihujú iba veľké podnikateľské subjekty.

Predkladateľ v tejto časti preto uvedie, či dochádza k vytvoreniu resp. zmene bariér pre vstup na trh pre nových výrobcov, dodávateľov, poskytovateľov či odberateľov tovarov alebo služieb a či dôjde k sprísneniu regulácie správania sa pre niektoré podniky.

Predkladateľ opíše tiež situácie, kedy sa bude zaoberať s niektorými podnikmi alebo produktmi v porovnateľnej situácii rôzne (napríklad špeciálne režimy pre MSP alebo vytvorenie povinného produktu zo zákona).

Predkladateľ opíše, či a aký vplyv má návrh na prekážky pri vývoze alebo dovoze z tretích krajín a či ovplyvní cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch).

Predkladateľ zároveň posúdi priame aj nepriame vplyvy so zameraním na dostupnosť zdrojov financovania, pracovnej sily, surovín, polotovarov, súčiastok, strojov a zariadení, energií a pod. Z hľadiska prístupu k financiám uvedie, či sa vytvárajú nové možnosti financovania aktivít pre podnikateľov, napríklad vo forme dotácií, úverov, alebo zjednodušuje prístup k existujúcim nástrojom financovania.

Predkladateľ na záver tejto časti uvedie, či a ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ. Jedným z cieľov zmien regulácie je, aby sa Slovensko stalo najkonkurencieschopnejšou krajinou v regióne a to hlavne v porovnaní so susednými krajinami EÚ (Rakúsko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko). Z tohto dôvodu odporúčame predkladateľom zaoberať sa nastavením regulácií v susedných krajinách a navrhnúť ich zmeny tak, aby sme ich vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu mali lepšie ako susedné štáty. V prípade, že predkladateľ vie o lepšom nastavení regulácie v niektorej zo susedných krajín, tak to popíše v tejto časti.

Produktivita

Predkladateľ na základe odpovede na uvedenú otázku vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na produktivitu (zvyšuje, nemení, znižuje produktivitu) a napíše zdôvodnenie. Produktivita predstavuje pomer medzi vyprodukovaným množstvom a vstupmi použitými pri

výrobe vo finančnom vyjadrení. Zvýšiť ju je možné takou zmenou regulácií, ktorá zníži podnikom náklady alebo umožní produkovať viac pri nezmenených nákladoch alebo kombinovaným spôsobom prispieva k zlepšeniu pomeru medzi produkciou a nákladmi podnikov.

Napríklad: Ak ide o zmenu regulácie, ktorá znižuje náklady podnikateľom a nemá negatívny vplyv na veľkosť produkcie, tak dochádza k zvýšeniu produktivity. Ak ide o zmenu regulácie, ktorá zvyšuje náklady podnikateľom a nemá iný väčší pozitívny vplyv na zvýšenie produkcie, tak dochádza k zníženiu produktivity. Ak sa zmenou regulácie zavedie povinná elektronizácia niektorého z procesov, ale na druhej strane sa tým vo väčšej miere zvýši produkcia podnikov, tak dochádza k zvýšeniu produktivity.

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Predkladateľ do tejto časti uvedie a popíše nasledovné informácie:

- Pri **sankciách a pokutách** uveďte tie zmeny, ktoré budú mať vplyv na podnikateľské prostredie. Nie je potrebné odhadovať ich celkový ročný výber alebo inak kvantifikovať celkový ročný vplyv, dôležité je však kvalitatívne popísať vplyv ich zmeny na podnikateľské prostredie.
- Pri **dotáciách, fondoch, štátnej pomoci a iných formách podpory** zo strany štátu kvalitatívne popíšte pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. V prípade zmeny administratívnej náročnosti kvantifikujte vplyvy na modelovom príklade.
- Pri **regulovaných cenách** odhadnite ročný finančný vplyv na podnikateľské prostredie.
- Pri **iných vplyvoch** využite kvalitatívne a kvantitatívne metódy tak, aby bolo zrejmé ako pozitívne a ako negatívne budú pôsobiť na podnikateľské prostredie.

Príklady:

- predĺženie lehoty na prihlásenie zamestnanca do Sociálnej poisťovne pred nástupom do zamestnania,
- sprísnenie dôvodov pre umožnenie odkladu daňového priznania,
- zmena výšky alebo mechanizmu udeľovania pokút,
- náklady znečisťovateľov vyplývajúce z povinností odstraňovania znečistenia, ktoré predstavuje závažné riziko pre niektorú zložku životného prostredia, chránené časti krajiny, chránené živočíchy alebo rastliny alebo ľudské zdravie
- zabezpečenie právnej istoty
- zmeny na tlačivách a v povinných prílohách v rámci žiadostí o dotácie
- zmeny regulovaných cien, napríklad v oblasti telekomunikácií, energetiky, financií a iných